

**Αριθμός Απόφασης 155/2013
ΤΟ ΕΦΕΤΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ**

**Συγκροτήθηκε από τους Δικαστές
Εμμανουήλ Βασιλάκη,Πρόεδρο Εφετών,Κων/να Αγγελάκη,
Εφέτη,Μαργαρίτα Νικάκη ,Εφέτη-Εισηγήτρια και τον Γραμματέα Ηλία
Στεργιόπουλο.**

**Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 5.2.2013 για να
δικάσει την ακόλουθη υπόθεση μεταξύ:**

**ΤΩΝ ΕΚΚΑΛΟΥΣΩΝ-ΑΝΤΕΦΕΣΙΒΛΗΤΩΝ:1)Της εδρεύουσας στην
...Κρήτης Ο.Ε με την επωνυμία ...,νομίμως εκπροσωπούμενης και 2) της
στην Αθήνα εδρεύουσας Ανώνυμης Ασφαλιστικής Εταιρίας με την
επωνυμία ... νομίμως εκπροσωπούμενης, που παραστάθηκαν δια του
πληρεξουσίου δικηγόρου τους Χαράλαμπου Καλαϊτζάκη.**

**ΤΩΝ ΕΦΕΣΙΒΛΗΤΩΝ - ΑΝΤΕΚΚΑΛΟΥΝΤΩΝ: 1)...., κατοίκου ...,
2)...., κατοίκου ..., 3)...., κατοίκου ..., 4)...., κατοίκου ..., 5)...., κατοίκου ...,
6)...., κατοίκου ..., 7)...., κατοίκου ..., 8)...., κατοίκου ..., 9)...., κατοίκου ...,
10)...., κατοίκου ..., εκ των οποίων ο τρίτος παραστάθηκε μετά και οι
λοιποί δια του πληρεξουσίου δικηγόρου τους Ευτύχη Μαυρογένη,
11)Της εδρεύουσας στις Στέρνες, ..., Ανώνυμης Εταιρίας με την επωνυμία
«...» και το διακριτικό τίτλο «... Α.Ε.», νομίμως εκπροσωπούμενης, και
12)Της εδρεύουσας στην Αθήνα Ανώνυμης Ασφαλιστικής Εταιρίας με την
επωνυμία «ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΝΩΣΙΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ»,
νομίμως εκπροσωπούμενης,οι οποίες δεν παραστάθηκαν.**

**Οι πρώτος έως δέκατη εφεσίβλητοι με την αριθ. .../5.2.2008 κύρια αγωγή,
που απηύθυναν στο Μονομελές Πρωτοδικείο Χανίων, ζήτησαν να γίνουν
δεκτά όσα αναφέρονται σ' αυτή. Οι εναγόμενες, ήδη εκκαλούσες άσκησαν
στο ίδιο Δικαστήριο την .../23.9.2008 ανακοίνωση δίκης - προσεπίκληση
σε αναγκαστική παρέμβαση και παρεμπόπτουσα αγωγή, η δε Ανώνυμη
Εταιρία με την επωνυμία «... Α.Ε.» άσκησε στο ίδιο Δικαστήριο
την .../11,5.2009 κύρια αγωγή. Το Δικαστήριο εκείνο, με την 61/2011
οριστική απόφασή του έκανε δεκτές εν μέρει τις κύριες αγωγές και
απέρριψε την παρεμπόπτουσα αγωγή. Κατά της απόφασης αυτής οι
εναγόμενες των δύο κυρίων αγωγών και παρεμπιπτόντως ενάγουσες
άσκησαν στο Δικαστήριο που την εξέδωσε, απευθυνόμενη στο παρόν, την
ένδικη από 18.3.2011 και με αριθ. εκθ. Καταθ. .../24,3,2011 έφεσή τους,
αντίγραφο της οποίας κατατέθηκε στη γραμματεία του παρόντος με αριθ.
εκθέσεως καταθέσεως .../14.4.2011. Για τη συζήτηση δε αυτής που**

γράφτηκε νόμιμα με τη σειρά της στο σχετικό πινάκιο, ορίσθηκε δικάσιμος η 20η.11.2012 και μετ' αναβολή αυτή που αναγράφεται στην αρχή της παρούσας. Κατά την παραπάνω δικάσιμο ασκήθηκε αντέφεση από τους πρώτο έως και ένατη εφεσιβλήτους και ήδη αντεκκαλούντες, δια των προτάσεών τους.

Κατά τη συζήτηση στο ακροατήριο, κατά την οποία η υπόθεση εκφωνήθηκε νόμιμα με τη σειρά της από το οικείο πινάκιο, οι πληρεξούσιοι δικηγόροι των διαδίκων ανέπτυξαν προφορικά τους ισχυρισμούς τους και αναφέρθηκαν στις έγγραφες προτάσεις που κατέθεσαν.

ΜΕΛΕΤΗΣΕ ΤΗ ΔΙΚΟΓΡΑΦΙΑ

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Η υπό κρίση έφεση κατά της 61/2011 οριστικής απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Χανίων, που εκδόθηκε αντιμωλία των διαδίκων κατά την ειδική διαδικασία των διαφορών για ζημίες από αυτοκίνητο και από τη σύμβαση ασφάλισης αυτού (άρθρο 681Α Κ.Πολ.Δ), έχει ασκηθεί νομότυπα και εμπρόθεσμα, αφού η επίδοση της εκκαλουμένης προς τη δεύτερη εκκαλούσα έλαβε χώρα στις 9.3.2011 (βλ. την αριθ. .../9.3.2011 έκθεση επίδοσης του Δικαστικού Επιμελητή στο Πρωτοδικείο Αθήνας Απόστολου Μωρόπουλου), ενώ δεν προκύπτει επίδοση αυτής προς την πρώτη εκκαλούσα, η δε κατάθεση του δικογράφου της στη γραμματεία του πρωτοβαθμίου Δικαστηρίου έγινε στις 24.3.2011 (άρθρα 499, 518 παρ. 1 και 2 Κ.Πολ.Δ.).

Από τις διατάξεις των άρθρων 294, 295, 297 και 299 του Κ.Πολ.Δ., που εφαρμόζονται, σύμφωνα με το άρθρο 524 παρ. 1 του ίδιου Κώδικα, και στη διαδικασία της δευτεροβάθμιας δίκης, προκύπτει ότι η παραίτηση από το δικόγραφο του ενδίκου μέσου που έχει ασκηθεί, άρα και από το δικόγραφο της έφεσης (άρθρο 495 παρ. 1 ΚΠολΔ), μπορεί να γίνει χωρίς τη συναίνεση του εφεσιβλήτου και με δήλωση που καταχωρίζεται στα πρακτικά, προτού αρχίσει η προφορική συζήτηση της υπόθεσης, έχει δε ως συνέπεια να θεωρείται πως δεν ασκήθηκε η έφεση και να καταργείται η δίκη (βλ. ΑΠ Ολ 25/2005 ΕλλΔνη 46, 721, ΑΠ 633/2010, 51/2010 Νόμος, ΕφΑΘ 233/2011 ΕφΑΔ 2011, 881). Για το κύρος της παραίτησης δεν είναι αναγκαία η κλήτευση του εφεσιβλήτου, αφού αυτός, και αν τυχόν είχε κληθεί και παρίστατο, δεν θα μπορούσε να αντιταχθεί σε αυτή, εφόσον γίνεται πριν το δικαστήριο προχωρήσει στην έρευνα των λόγων της έφεσης (ΑΠ 51/2010 ό.π.). Κατά την εκφώνηση της υπόθεσης, κατά την αναφερόμενη στην αρχή της παρούσας δικάσιμο, ο πληρεξούσιος δικηγόρος των εκκαλουσών, με προφορική δήλωση ενώπιον του ακροατηρίου που καταχωρίστηκε στα πρακτικά, πριν την έναρξη της

προφορικής συζήτησης, δήλωσε ότι οι εκκαλούσες παραιτούνται από το δικόγραφο της έφεσης ως προς τη δέκατη εφεσίβλητη, Η παραίτησή τους αυτή, για το κύρος της οποίας δεν είναι αναγκαία η κλήτευση της εν λόγω εφεσίβλητης, είναι νομότυπη, και επήλθαν οι προαναφερθείσες έννομες συνέπειες. Επομένως, η έφεση θεωρείται ως μη ασκηθείσα ως προς την προαναφερόμενη εφεσίβλητη και πρέπει να κηρυχθεί καταργημένη η μεταξύ των παραπάνω διαδίκων δίκη, ενώ δεν μπορεί να τεθεί θέμα επιβολής δικαστικών εξόδων σε βάρος των παραιτουμένων εκκαλουσών στα πλαίσια της παρούσας δίκης, αφού η εκκαθάρισή τους γίνεται κατά τη διαδικασία των άρθρων 679-681 Κ.Πολ.Δ., σύμφωνα με το άρθρο 192 του ιδίου Κώδικα (βλ. σχετ. ΑΠ 1602/01 ΕΛΔνη 43, 397, ΕφΛαρ 97/2011 ΤΝ Νόμος, Σ. Σαμουήλ, Η έφεση, έκδ. 2008 παρ, 985-985β').

Από τη διάταξη του άρθρου 110 παρ. 2 Κ.Πολ.Δ. απορρέει η θεμελιώδης δικονομική αρχή της ακρόασης όλων των διαδίκων. Η τήρηση της αρχής αυτής επιβάλλει στο Δικαστήριο να ερευνήσει αυτεπαγγέλτως, αν ο διάδικος που απουσιάζει κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της υπόθεσης, έχει κλητευθεί να παραστεί σ' αυτή νομοτύπως και εμπροθέσμως και να κηρύξει απαράδεκτη τη συζήτηση, εφόσον διαπιστώσει ότι δεν έγινε τέτοια κλήτευση ή ότι αυτή δεν έγινε εμπροθέσμως και σύμφωνα με τις νόμιμες διατυπώσεις. Πριν από την πιο πάνω έρευνα, όμως, πρέπει να προηγηθεί από το Δικαστήριο η διακρίβωση για το ποιος από τους διαδίκους επισπεύδει τη συζήτηση, διότι, αν επισπεύδων είναι ο απολειπόμενος διάδικος, τότε δεν απαιτείται κλήτευσή του, ενώ αντιθέτως απαιτείται τέτοια κλήτευση, όταν τη συζήτηση επισπεύδει ο παριστάμενος διάδικος. Σε περίπτωση αδυναμίας διακρίβωσης του διαδίκου που επισπεύδει τη συζήτηση, αυτή κηρύσσεται απαράδεκτη, διότι λείπει η απαιτούμενη προδικασία, δηλαδή της κλήσης προς συζήτηση (άρθρα 106, 110 παρ. 3, 111 παρ. 1, 217, 226 παρ. 1, 228, 498 Κ.Πολ.Δ., ΕφΘεσ 632/2009 ΕφΑΔ 2009, 720, ΕφΛαρ 68/2006 Δικογρ 2007, 374, ΕφΑΘ 1535/2001 ΑρχΝ 2001,563). Περαιτέρω, κατά τη διάταξη του άρθρου 524 παρ. 1 Κ.Πολ.Δ., στη διαδικασία της δευτεροβάθμιας δίκης εφαρμόζονται, μεταξύ άλλων, και οι διατάξεις του άρθρου 271 Κ.Πολ.Δ., προϋπόθεση δε του παραδεκτού της συζήτησης της έφεσης, είναι, κατά τους ορισμούς του άρθρου 271 Κ.Πολ.Δ., στο οποίο παραπέμπει η διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 524 Κ.Πολ.Δ., η έρευνα της νόμιμης κλήτευσης του απολειπομένου εφεσιβλήτου ή της επίσπευσης της συζήτησης από τον τελευταίο για την ορισθείσα νομίμως δικάσιμο, αλλιώς η συζήτηση είναι απαράδεκτη. Εξάλλου, κατά τις διατάξεις του άρθρ. 226§4 εδ.β' και γ' ΚΠολΔ, που έχουν εφαρμογή και στην κατ' έφεση δίκη (Κ.Πολ.Δ. 498), αν η συζήτηση αναβληθεί, ο γραμματέας οφείλει αμέσως μετά το τέλος της

συνεδρίασης να μεταφέρει την υπόθεση στη σειρά των υποθέσεων που πρέπει να συζητηθούν κατά τη δικάσιμο που ορίστηκε, κατά την οποία δεν χρειάζεται νέα κλήση του διαδίκου προς εμφάνιση και η αναγραφή της υπόθεσης στο πινάκιο ισχύει ως κλήτευση όλων των διαδίκων. Ωστόσο, κατά την έννοια των τελευταίων αυτών διατάξεων, η αναβολή της υπόθεσης και η αναγραφή της στο πινάκιο του δικαστηρίου για την μετ' αναβολή δικάσιμο, ισχύει ως κλήτευση όλων των διαδίκων για τη δικάσιμο αυτή και επομένως δεν χρειάζεται νέα κλήση του απολειπόμενου κατ' αυτή διαδίκου, εφόσον αυτός, είτε είχε επισπεύσει εγκύρως ο ίδιος τη συζήτηση της υπόθεσης κατά την αρχική δικάσιμο είτε είχε νόμιμα κλητευθεί να παραστεί κατ' αυτήν είτε είχε σε κάθε περίπτωση νόμιμα παραστεί κατ' αυτή, οπότε με τη νόμιμη παράστασή του, χωρίς εναντίωσή του, καλύφθηκε η τυχόν ακυρότητα της κλήτευσής του για την αρχική δικάσιμο. Διαφορετικά η αναβολή της υπόθεσης και η αναγραφή της στο πινάκιο του δικαστηρίου για τη μετ' αναβολή δικάσιμο, δεν ισχύει ως κλήτευση του απολειπόμενου κατ' αυτή διαδίκου, Σύμφωνα τέλος με τις διατάξεις των άρθρ, 94§1, 96§1 και 104 Κ.Πολ.Δ., οι διάδικοι έχουν υποχρέωση να παρίστανται στα πολιτικά δικαστήρια με πληρεξούσιο δικηγόρο, στον οποίο η πληρεξουσιότητα δίνεται είτε με συμβολαιογραφική πράξη είτε με προφορική δήλωση του εκπροσωπούμενου απ' αυτόν διαδίκου που καταχωρίζεται στα πρακτικά ή στην έκθεση, μπορεί να αφορά ορισμένες ή όλες τις δίκες εκείνου που την παρέχει και πρέπει να αναγράφει τα ονόματα των πληρεξουσίων. Για τις προπαρασκευαστικές πράξεις και τις κλήσεις έως τη συζήτηση στο ακροατήριο θεωρείται ότι υπάρχει η πληρεξουσιότητα, ενώ για τη συζήτηση στο ακροατήριο απαιτείται ρητή πληρεξουσιότητα και, αν δεν υπάρχει, κηρύσσονται άκυρες όλες οι πράξεις, ακόμη και εκείνες που είχαν γίνει προηγουμένως. Το δικαστήριο εξετάζει αυτεπαγγέλτως σε κάθε στάση της δίκης την έλλειψη πληρεξουσιότητας (ΑΠ 1436/2012 ΤΝΠ Νόμος, ΑΠ 358/2011 ΧρΙδ 2011, 686, ΑΠ 653/2009 ΕλλΔνη 2011, 492, ΑΠ 1902/2008 ΤΝΠ Νόμος). Στην προκειμένη περίπτωση, όπως προκύπτει από τα πρακτικά συνεδρίασης του παρόντος Δικαστηρίου, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της έφεσης και κατά την εκφώνηση της υπόθεσης από την σειρά του πινακίου, οι ενδέκατη και δωδέκατη εφεσίβλητες, «... Α.Ε.» και «ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΝΩΣΙΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ» αντίστοιχα, δεν εμφανίστηκαν κατά τη συζήτηση αυτή, ούτε εκπροσωπήθηκαν από πληρεξούσιο Δικηγόρο. Από το όλο περιεχόμενο του φακέλου της δικογραφίας δεν αποδεικνύεται από ποιο διάδικο μέρος επισπεύδεται η συζήτηση της κρινόμενης έφεσης, αφού οι παριστάμενοι διάδικοι δεν επικαλούνται, ούτε προσκομίζουν, αν και κλήθηκαν προς

τούτο δια των πληρεξουσίων δικηγόρων τους μέσω της Γραμματέως του Δικαστηρίου, την οικεία έκθεση επίδοσης του δικογράφου της έφεσης, μαζί με κλήση προς συζήτησή της για την αρχικά ορισθείσα δικάσιμο της 20ης. 11.2012, ή το δικόγραφο της έφεσης που τυχόν κοινοποιήθηκε από οποιοδήποτε διάδικο μέρος, ώστε να διακριβωθεί ποιος διάδικος επισπεύδει τη συζήτηση της υπόθεσης. Από τη σχετική δε αναγραφή στο πινάκιο της 20ης. 11.2012 προκύπτει ότι οι ανωτέρω δύο εφεσίβλητες είχαν παρασταθεί κατά τη δικάσιμο εκείνη δια πληρεξουσίου δικηγόρου, οπότε και η συζήτηση της υπόθεσης αναβλήθηκε από το πινάκιο για τη δικάσιμο που αναγράφεται στην αρχή της παρούσας. Πλην όμως από κανένα στοιχείο προέκυψε ότι ο παρασταθείς για λογαριασμό τους κατά την αρχική δικάσιμο δικηγόρος (τα στοιχεία του οποίου ομοίως δεν προέκυψαν) είχε διοριστεί πληρεξούσιος δικηγόρος τους κατά κάποιο νόμιμο, ως ανωτέρω, τρόπο (άρθρο 96 παρ. 1 Κ.Πολ.Δ.), ούτε υπάρχει στο φάκελο της δικογραφίας σχετικό πληρεξούσιο έγγραφο των - εν λόγω εφεσιβλήτων προς πληρεξούσιο δικηγόρο. Επομένως, εφόσον οι απολειπόμενες κατά την παρούσα συζήτηση άνω εφεσίβλητες εκπροσωπήθηκαν κατά την αρχική δικάσιμο από δικηγόρο στερούμενο της αναγκαίας πληρεξουσιότητας, θεωρούνται ότι και κατά τη δικάσιμο εκείνη ήταν δικονομικώς απύσες, η δε αναγραφή της υπόθεσης στο πινάκιο του Δικαστηρίου για τη μετ' αναβολή παρούσα δικάσιμο δεν ισχύει ως κλήτευση αυτών. Ενόψει τούτων, και σύμφωνα με τα όσα ανωτέρω εκτίθενται, πρέπει να κηρυχθεί απαράδεκτη η συζήτηση της έφεσης ως προς τις διαδίκους αυτές, απλές ομοδίκους των λοιπών διαδίκων-εφεσιβλήτων.

Μετά από τα ανωτέρω, η έφεση πρέπει να γίνει τυπικά δεκτή κατά το μέρος της που αναφέρεται στους λοιπούς διαδίκους και να ερευνηθεί περαιτέρω το παραδεκτό και βάσιμο των λόγων της, όσων από αυτούς αναφέρονται στους πρώτο έως και ένατη των εφεσιβλήτων και πλήττουν, ειδικότερα, την εκκαλουμένη για σφάλματα του περιεχομένου της σχετικά με την μερική παραδοχή της .../5.2.2008 αγωγής, κατά την ίδια, όπως και πρωτόδικα, διαδικασία (άρθρα 499, 518 παρ. 1, 533 παρ. 1 Κ.Πολ.Δ.). Οι πρώτος έως και ένατη των εφεσιβλήτων - εναγόντων, με τις από 5.2.2013 έγγραφες προτάσεις τους, που κατατέθηκαν αυθημερόν στην αρμόδια Γραμματέα του Δικαστηρίου τούτου, άσκησαν αντέφεση, ο μοναδικός λόγος της οποίας ανάγεται σε εκκληθέν με την ως άνω έφεση των εναγομένων κεφάλαιο της εκκαλουμένης. Επομένως, είναι παραδεκτή (άρθρ. 523 παρ. 1, 591 παρ. 1, 674 παρ. 1 και 681 Α' Κ.Πολ.Δ.) και πρέπει, συνεκδικαζόμενη με την ως άνω έφεση (αρθρ. 31, 246

Κ.Πολ.Δ.), να ερευνηθεί και από ουσιαστική άποψη.

Με την αριθ. .../5.2.2008 αγωγή τους ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Χανίων οι ενάγοντες και ήδη εφεσίβλητοι, ισχυριζόμενοι ότι στον αναφερόμενο τόπο και χρόνο ο γάλλος υπήκοος ..., κατά την οδήγηση του με αριθ. Κυκλοφορίας ... ΙΧΕ αυτοκινήτου, ιδιοκτησίας της πρώτης εναγομένης «... ΟΕ», το οποίο ήταν ασφαλισμένο για την έναντι τρίτων αστική ευθύνη στη δεύτερη εναγομένη ασφαλιστική εταιρία «...», από αμελεία του προκάλεσε αυτοκινητικό ατύχημα, κατά τον τόπο, χρόνο και υπό τις συνθήκες που αναλυτικά περιγράφονται σ' αυτή, με αποτέλεσμα τον θανάσιμο τραυματισμό του ... -συνεπιβαίνοντος στο με αριθ,κυκλοφορίας ... ΙΧ φορτηγό αυτοκίνητο που οδηγούσε ο ...- γιου των δύο πρώτων, αδελφού των τρίτου έως και έκτης, εγγονού των έβδομου έως και ένατης και μνηστήρα της δέκατης από αυτούς,απάντων αλβανικής ιθαγένειας, ζήτησαν, μετά τον παραδεκτό περιορισμό μέρους του αιτήματος σε αναγνωριστικό (άρθρα 223 σε συνδ.με 295, 681Α και 591 Κ.Πολ.Δ.),

Α) να υποχρεωθούν οι εναγόμενες, με απόφαση προσωρινά εκτελεστή, να καταβάλουν, η κάθε μία εις ολόκληρο, α)στον μεν πρώτο ενάγοντα το ποσό των 99.955 ευρώ, ως χρηματική ικανοποίηση λόγω της ψυχικής οδύνης που υπέστη από το θάνατο του γιου του, β)στη δεύτερη ενάγουσα, μητέρα του θανόντος, 109.955 ευρώ, για την ίδια αιτία, γ)στον τρίτο ενάγοντα ποσό 65.909,61 ευρώ ως αποζημίωση για την περιουσιακή ζημία και ως χρηματική ικανοποίηση της ψυχικής οδύνης που υπέστη από το θάνατο του αδελφού του, δ)σε έκαστη των τέταρτης, πέμπτης και έκτης το ποσό των 59.955 ευρώ, ως χρηματική ικανοποίηση λόγω της ψυχικής οδύνης που υπέστησαν από το θάνατο του αδελφού τους, ε)σε έκαστο των έβδομου, όγδοου και ένατης το ποσό των 19.955 ευρώ, ως χρηματική ικανοποίηση λόγω της ψυχικής οδύνης που υπέστησαν από το θάνατο του εγγονού τους και Β)να αναγνωριστεί δικαστικά η υποχρέωση των εναγόμενων να καταβάλουν στη δέκατη το ποσό των 69.965 ευρώ, ως χρηματική ικανοποίηση λόγω της ψυχικής οδύνης που υπέστη από το θάνατο του μνηστήρα της, όλα δε τα ανωτέρω ποσά με τους νόμιμους τόκους από την επίδοση της αγωγής και μέχρι εξοφλήσεως.Επί τής αγωγής αυτής εκδόθηκε από το πρωτοβάθμιο δικαστήριο, αντιμωλία των διαδίκων, η εκκαλουμένη 61/2011 απόφαση, η οποία, κατά το μέρος που ενδιαφέρει το παρόν Δικαστήριο, αφού έκρινε αυτήν ορισμένη και νόμιμη, ανέβαλε την έκδοση της οριστικής απόφασης ως προς τη δέκατη ενάγουσα, ..., και διέταξε την επανάληψη της συζήτησης, προκειμένου να προσκομιστεί, με επιμέλεια του επιμελέστερου των διαδίκων, γνωμοδότηση του ελληνικού Ινστιτούτου Διεθνούς και Αλλοδαπού

Δικαίου, επί των σ' αυτή τεθέντων θεμάτων, ακολούθως δέχθηκε ότι το ατύχημα οφείλεται σε αποκλειστική υπαιτιότητα του άνω οδηγού του ΙΧΕ αυτοκινήτου της πρώτης εναγόμενης ... και έκρινε εν μέρει βάσιμη καταουσίαν την αγωγή ως προς τους λοιπούς (πρώτο έως και ένατη) ενάγοντες, υποχρέωσε δε τις εναγόμενες να καταβάλουν, η κάθε μία εις ολόκληρο, σε έκαστο πρώτου και δεύτερης των εναγόντων το ποσό των 80.000 ευρώ, στον τρίτο ενάγοντα 41.848,61 ευρώ, σε έκαστη των τέταρτης, πέμπτης και έκτης το ποσό των 40.000 ευρώ και σε έκαστο των έβδομου, όγδοου και ένατης το ποσό των 10.000 ευρώ, και όλα τα ανωτέρω ποσά με τους νόμιμους τόκους από την επομένη της επίδοσης της αγωγής και μέχρι εξοφλήσεως. Κατά της απόφασης αυτής παραπονούνται με την κρινόμενη έφεση οι εναγόμενες και με την αντέφεσή τους οι πρώτος έως και ένατη ενάγοντες, για εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή του νόμου και για κακή εκτίμηση των αποδείξεων, και ζητούν για τους σ' αυτές διαλαμβανόμενους λόγους, την εξαφάνιση άλλως τη μεταρρύθμισή της, προκειμένου, κατά μεν τις εναγόμενες να απορριφθεί στο σύνολό της η αγωγή, άλλως να επιδικαστούν μικρότερα των επιδικασθέντων χρηματικά ποσά, κατά δε τους ενάγοντες να γίνει καθ' ολοκληρία δεκτό το αίτημά τους για χρηματική ικανοποίηση. Οι λόγοι αυτοί της έφεσης και της αντέφεσης είναι παραδεκτοί και πρέπει να ερευνηθούν και από ουσιαστική άποψη. Για το ορισμένο της αγωγής με την οποία επιδιώκεται χρηματική ικανοποίηση λόγω ψυχικής οδύνης, πρέπει στο δικόγραφο αυτό να εκτίθεται με ακρίβεια η τέλεση της αδικοπραξίας από τον υπόχρεο στην καταβολή της χρηματικής ικανοποίησης ή οι προϋποθέσεις θεμελίωσης αντικειμενικής ευθύνης από το νόμο, καθώς και η πρόκληση ψυχικής οδύνης στα αιτούμενα την χρηματική ικανοποίηση πρόσωπα. Πρέπει, επίσης με την αγωγή να ζητείται ορισμένο χρηματικό ποσό, καθόσον ο εναγών δεν απαλλάσσεται να διατυπώσει ορισμένο αίτημα, ενόψει του άρθρου 932 του ΑΚ, στο οποίο ορίζεται ότι το ποσό της χρηματικής ικανοποίησης, επιδικάζεται κατά την εύλογη κρίση του δικαστηρίου (βλ. Κρητικός; Αποζημίωση από τροχαία αυτοκινητικά ατυχήματα, έκδ. 2008 παρ. 20 αριθ. 90-92, Βαθρακοκοίλης, Ανάλυση Ερμηνεία Νομολογία Αστ. Κώδικα, έκδ. Γ υπό το άρθρο 932, τόμος Α' σελ. 1278 επ., Γεωργιάδης Σταθόπουλος Αστικός Κώδικας έκδ. 1982 IV, υπό το άρθρο 932 σελ. 815 επ.). Δεν είναι όμως αναγκαίο να εκτίθενται στο δικόγραφο της αγωγής, τα προσδιοριστικά εκείνα στοιχεία βάσει των οποίων θα καθορισθεί το ύψος της χρηματικής ικανοποίησης, όπως, προκειμένου περί ψυχικής οδύνης, η ηλικία του θανατωθέντος και των μελών της οικογένειάς του, η κατοικία των ανωτέρω προς εξακρίβωση του στενού δεσμού που διατηρούσαν, ο βαθμός του ππαίσματος του αδικοπρακτήσαντος, η κοινωνική και

οικονομική κατάσταση των διαδίκων μερών κλπ., καθόσον τα παραπάνω στοιχεία δύνανται να προκύψουν από τις αποδείξεις (ΕφΑΘ 8981/1998 Ελληνη 2001, 750, 760, Κρητικός: ο.π. αριθ. 92). Στην προκειμένη περίπτωση, οι εκκαλούσες προέβαλαν πρωτοδίκως την ένσταση αοριστίας του δικογράφου της αγωγής, ισχυρισμό που νόμιμα επαναφέρουν με τον πρώτο λόγο' της έφεσης. Ισχυρίζονται ειδικότερα ότι η ένδικη αγωγή πάσχει αοριστίας, καθόσον δεν γίνεται αναφορά σ' αυτή από τους ενάγοντες, πού επιδιώκουν την επιδίκαση χρηματικής ικανοποίησης λόγω ψυχικής οδύνης συνεπεία του περιγραφόμενου θανάσιμου τραυματισμού του συγγενούς τους, α)της πρόσδεσης ή μη του θανόντος με ζώνη ασφαλείας, της πνευματικής και σωματικής του κατάστασης κατά το χρόνο του ατυχήματος, της σωματικής και πνευματικής κατάστασης του οδηγού, της κοινωνικοοικονομικής κατάστασης του θανόντος, των οικείων του και της πρώτης εναγόμενης, ιδιοκτήτριας του ζημιογόνου αυτοκινήτου, καθώς και της ηλικίας και πνευματικής, σωματικής και κοινωνικής κατάστασης εκάστου των εναγόντων, ούτε γίνεται αναφορά β)της κατά το αλβανικό δίκαιο συγγενικής σχέσης του θανόντος με τους ενάγοντες. Αβάσιμος κατά νόμο κρίνεται ο ισχυρισμός τους αυτός κατά το υπό στοιχείο (α) σκέλος του, καθόσον, όπως αμέσως ανωτέρω αναφέρεται, δεν είναι αναγκαίο να εκτίθενται στο αγωγικό δικόγραφο τα προσδιοριστικά εκείνα στοιχεία βάσει των οποίων θα καθορισθεί το ύψος της χρηματικής ικανοποίησης, αφού αυτά δύνανται να προκύψουν από,τις αποδείξεις ενω κατά το υπο στοιχείο (β)σκέλος κρίνεται αβάσιμος από ουσιαστική άποψη, τούτο δε καθόσον γίνεται σαφής μνεία στην αγωγή της συγγενικής σχέσης εκάστου των εναγόντων με τον θανόντα.

Λ Λ

Η αγωγή έχει όλα τα αναγκαία για την πληρότητα του περιεχομένου της, σε σχέση με το αγωγικό τούτο κονδύλιο, στοιχεία. Τα ίδια δέχθηκε το πρωτόδικο Δικαστήριο, ερμηνεύοντας ορθά το νόμο και τα περί του αντιθέτου υποστηριζόμενα από τις εκκαλούσες με τον λόγο τούτο της έφεσης κρίνονται αβάσιμα.

Κατά τη διάταξη του άρθρου 26 Α.Κ., «οι ενοχές από αδίκημα διέπονται από το δίκαιο της πολιτείας όπου διαπράχθηκε το αδίκημα». Από τη διάταξη αυτή συνάγεται ότι η κύρια σχέση η οποία δημιουργείται με τη διάπραξη αδικήματος στην Ελλάδα από το οποίο επήλθε ο θάνατος αλλοδαπού και η αντίστοιχη «αδικοπρακτική ενοχή» διέπονται από το ελληνικό δίκαιο με την έννοια της Lex causee. Επομένως, κατά το δίκαιο αυτό, κρίνεται, μεταξύ άλλων, ο παράνομος χαρακτήρας της πράξης, η πρόσφορη αιτιώδους συνάφειας, αν η ευθύνη είναι αντικειμενική ή υποκειμενική και οι προϋποθέσεις της θεμελίωσης αυτής, η ικανότητα προς καταλογισμό, ο κύκλος των προστατευόμενων έννομων αγαθών ή των

υποκειμενικών δικαιωμάτων, ο υπόχρεος προς αποζημίωση, το πρόσωπο . του δικαιούχου της αποζημίωσης, καθώς και οι έννομες συνέπειες της αδικοπραξίας, ήτοι η μορφή και η έκταση της αποζημίωσης, αν η αποζημίωση παρέχεται σε κεφάλαιο εφάπαξ ή σε περιοδικές παροχές, αν παρέχεται χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης ή ψυχικής οδύνης (αρθρ. 932 ΑΚ) ή αποζημίωση από το άρθρο 931 ΑΚ, τα θέματα της αναγωγής των πλειόνων συνυποχρέων, καθώς και των οφειλόμενων τόκων από την επίδοση της αγωγής αποζημίωσης. Στην προαναφερθείσα έννοια του «κύκλου των προστατευόμενων αγαθών ή των υποκειμενικών δικαιωμάτων» περιλαμβάνονται και προσδιορίζονται απευθείας, κατά την προαναφερθείσα διάταξη του άρθρου 26 ΑΚ, και όλα εκείνα τα πρόσωπα που δικαιούνται και νομιμοποιούνται ενεργητικώς στο να προβάλλουν, κατά περίπτωση, αντίστοιχες αξιώσεις, συνδεόμενες με την ένδικη αδικοπρακτική συμπεριφορά είτε με ορισμένη ιδιότητα, είτε εξ ιδίου δικαίου. Επομένως, στην περίπτωση θανάτωσης, σε τροχάιο ατύχημα στην Ελλάδα αλλοδαπού, για να κριθεί η νομιμοποίηση εκείνων που ζητούν με αγωγή την επιδίκαση χρηματικής ικανοποίησης, λόγω ψυχικής οδύνης, με την έννοια «των ανηκόντων στον κύκλο των προσώπων, που είναι φορείς εννόμων αγαθών ή υποκειμενικών δικαιωμάτων», τα οποία προσβλήθηκαν από τις επαχθείς συνέπειες της αδικοπρακτικής θανάτωσης, θα εφαρμοσθεί, με βάση τη διάταξη του άρθρου 26 του ΑΚ, αμέσως το ελληνικό δίκαιο, χωρίς την παρεμβολή άλλης έρευνας, στο πλαίσιο εφαρμογής των αρχών του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου, που έχει σχέση με την έννοια του προκρίματος και του προδικαστικού ζητήματος, και ειδικά η διάταξη του άρθρου 932 Α.Κ. με την οποία θα προσδιορισθεί, στη συγκεκριμένη περίπτωση, το εάν ο συγκεκριμένος ενάγων ανήκει στο κύκλο των δικαιούμενων προσώπων, με την προαναφερθείσα έννοια, ανεξαρτήτως του εάν, στη συγκεκριμένη περίπτωση, με βάση το (μη εφαρμοστέο όμως) ουσιαστικό δίκαιο της ιθαγένειας του θανόντος και εκείνων που ζητούν την επιδίκαση της χρηματικής ικανοποίησης, προβλέπεται διαφορετική ρύθμιση ως προς τα πρόσωπα που ανήκουν στον κύκλο εκείνων που δικαιούνται να επιδιώξουν την αντίστοιχη αξίωση ή δεν προβλέπεται καμία ρύθμιση.Ειδικότερα κατά το άρθρο 932 εδ. 3 ΑΚ, σε περίπτωση θανάτωσης προσώπου η χρηματική ικανοποίηση μπορεί να επιδικασθεί στην οικογένεια του θύματος, λόγω ψυχικής οδύνης. Στη διάταξη αυτή δεν γίνεται προσδιορισμός της έννοιας του όρου «οικογένεια του θύματος», προφανώς γιατί ο νομοθέτης δεν θέλησε να διαγράψει δεσμευτικά τα όρια ενός θεσμού, ο οποίος, ως εκ της φύσης του, υφίσταται αναγκαίους τις επιδράσεις από τις κοινωνικές διαφοροποιήσεις, κατά τη διαδρομή του χρόνου. Κατά την αληθή, όμως, έννοια της. εν λόγω

διάταξης, που απορρέει από τον σκοπό της θέσπισής της, στην οικογένεια του θύματος ως αόριστης νομικής έννοιας περιλαμβάνονται οι εγγύτεροι και στενώς συνδεόμενοι συγγενείς του θανατωθέντος, που δοκιμάσθηκαν ψυχικά από την απώλεια του και στην ανακούφιση του ηθικού πόνου των οποίων στοχεύει η διάταξη αυτή, αδιαφόρως αν συζούσαν μαζί του ή διέμεναν χωριστά. Υπό την έννοια αυτή, μεταξύ των προσώπων τούτων περιλαμβάνονται ο σύζυγος, τα τέκνα, οι αδελφοί του θανόντος, οι γονείς, οι παππούδες, ενώ, σημειωτέον, η επιδίκαση της, από το άρθρο 932 εδ. 3 ΑΚ προβλεπόμενης, χρηματικής ικανοποίησης στα δικαιούμενα πρόσωπα, τελεί υπό την αυτονόητη προϋπόθεση, που συνιστά πραγματικό ζήτημα, της ύπαρξης, κατ' εκτίμηση του δικαστή της ουσίας, μεταξύ αυτών και του θανατωθέντος, όταν ο τελευταίος ζούσε, αισθημάτων αγάπης και στοργής, η διαπίστωση της ανυπαρξίας των οποίων μπορεί να οδηγήσει στον αποκλεισμό, είτε όλων των προσώπων αυτών, είτε κάποιων ή κάποιου από αυτούς, από την επιδίκαση της εν λόγω χρηματικής ικανοποίησης (ΟΛ.ΑΠ 21/2000). Επομένως, ο προσδιορισμός, τελικώς, από το δικαστήριο, των συγκεκριμένων εναγόντων, ως ανηκόντων στον κύκλο των προστατευομένων αγαθών ή υποκειμενικών δικαιωμάτων και η αντίστοιχη νομιμοποίησή τους, θα κριθεί με βάση την προαναφερθείσα διάταξη του άρθρου 932 Α.Κ. και ειδικώς με βάση την προαναφερθείσα έννοια της «οικογένειας» όπως προσδιορίζεται αποκλειστικούς από το ελληνικό ουσιαστικό δίκαιο, κατά την αντίστοιχη ερμηνεία της ίδιας διάταξης που προαναφέρθηκε. Μόνο δε στην περίπτωση εκείνη που αμφισβητηθεί, στη συνέχεια, μια από τις πιο πάνω συγγενικές ιδιότητες, όσο έχει σχέση με την ύπαρξη ή την εγκυρότητα της σχέσης εκείνης, από την οποία προέρχεται η ιδιότητα αυτή (π.χ. η ύπαρξη ή όχι γάμου ή συγγενικής σχέσης γονέα και τέκνου), τότε πλέον καθίσταται αναγκαία η εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 13, 14, 17-24 του ΑΚ (κατά περίπτωση), για να κριθεί, αναλόγως το εάν ο ενάγων έχει τελικώς την ιδιότητα του συζύγου ή του τέκνου, του πατέρα ή του παππού του θανώντος (ΟΛΑΠ 10/2011, ΑΠ 43/2012, 345/2012 ΤΝΠ Νόμος). Το θέμα, εξάλλου, του ποιος φέρει τα έξοδα κηδείας συνδέεται με το πρόσωπο εκείνου που είχε υποχρέωση να διατρέφει τον θανατωθέντα και, στην περίπτωση που ο θανών διατρεφόταν εξ ιδίων, με το πρόσωπο του κληρονόμου του (βλ> και ΑΠ 3/2007 ΕΠΙΔΙΚΙΑ 2007, 151). Ειδικότερα, κατά το άρθρο 928 ΑΚ, σε περίπτωση θανάτωσης προσώπου ο υπόχρεος οφείλει να καταβάλει τα έξοδα κηδείας σε εκείνον που κατά νόμο βαρύνεται με αυτά. Κατά την έννοια της διάταξης αυτής σε συνδυασμό με το άρθρο 1831 ΑΚ, τα έξοδα κηδείας του θανατωθέντος, ήτοι όλες τις γενόμενες δαπάνες για τον ενταφιασμό, οι οποίες τελούν σε άμεση σχέση

με το θάνατο και είναι ανάλογες προς την κοινωνική του θέση, δικαιούνται να αξιώσουν από τον υπεύθυνο του θανάτου του εκείνοι που φέρουν αυτά κατά νόμον, οι οποίοι είναι κληρονόμοι του ή προς διατροφή υπόχρεοι ή ένας από αυτούς, εφόσον κατέβαλε αυτά, καθόσον η αξίωση αυτή έχει τον χαρακτήρα αποζημιώσεως και δεν επιδιώκεται με κληρονομικό δικαίωμα, ως στοιχείο της κληρονομιάς, ώστε να χωρήσει επιμερισμός με βάση τη κληρονομική μερίδα (ΑΠ 709/2011 ΤΝΠ Νόμος).

Με τον δεύτερο λόγο της έφεσης οι εκκαλούσες πλήττουν την εκκαλουμένη για νομικό σφάλμα του περιεχομένου της, ειδικότερα δε για το λόγο ότι, παρά το νόμο, έκρινε ορισμένο και νομικά βάσιμο το αγωγικό κονδύλιο της επιδίκασης εξόδων κηδείας στον τρίτο των εναγόντων, ..., ο οποίος δεν εξέθετε στην αγωγή την ιδιότητα με την οποία τα αξίωνε. Καθώς προκύπτει από την επισκόπηση του αγωγικού δικογράφου, ο τρίτος ενάγων, ..., εξέθετε ότι συνδεόταν με τον θανόντα αδελφό του με μοναδική αδελφική σχέση αγάπης και στοργής, αφού είχαν μεταναστεύσει από κοινού και διέμεναν στην ίδια οικία, για το λόγο τούτο εξάλλου κατέβαλε εξ ιδίων το σύνολο των εξόδων κηδείας, μεταξύ των οποίων και το ποσό των 1.848,61 ευρώ προς το γραφείο τελετών ... που του επιδικάστηκε πρωτοδίκως. Με τέτοιο περιεχόμενο όμως η αγωγή, κατά το προκείμενο κονδύλιο, κρίνεται αόριστη και ανεπίδεκτη δικαστικής εκτίμησης, γεγονός εξεταζόμενο και αυτεπαγγέλτως από το Δικαστήριο, γιατί ανάγεται στην προδικασία, η οποία αφορά τη δημόσια τάξη (ΑΠ 1056/2002 ΕΛΛΔνη 45, 84, ΑΠ 1581/2000 ΕΛΛΔνη 42, 1326, ΑΠ 762/2000 ΕΛΛΔνη 42, 142). Ειδικότερα, ουδόλως εκτίθεται εάν ο ενάγων αυτός κατέβαλε τα έξοδα κηδείας του αδελφού του ως υπόχρεος προς διατροφή ή ως κληρονόμος του, κατά τις εφαρμοστέες εν προκειμένω, σύμφωνα με τις διατάξεις του ελληνικού Ιδιωτικού Διεθνούς Δικαίου (άρθρα 13, 17, 18 ή, αντίστοιχα, 28 ΑΚ), διατάξεις του αλβανικού δικαίου, ενόψει της επικαλούμενης αλβανικής ιθαγένειας, τόσο του ιδίου όσο και του θανόντος αδελφού του, οπότε και μόνο θα ήταν κατά νόμο (ΑΚ 1831) υπόχρεος προς καταβολή τους και θα εδικαιούτο να τα αξιώσει, ως αποζημίωσή του, κατ' άρθρο 928 ΑΚ, από τις ήδη εκκαλούσες - εναγόμενες. Τα στοιχεία τούτα είναι αναγκαία, προκειμένου να είναι δυνατό στις μεν εναγόμενες να αμυνθούν κατά της ουσιαστικής βασιμότητας των κονδυλίων αυτών, στο δε δικαστήριο να κρίνει το νόμω βάσιμο του αιτήματος και ακολούθως να τάξει τις δέουσες αποδείξεις. Η αγωγή συνεπώς κατά το εν λόγω αγωγικό κονδύλιο είναι παντελώς αόριστη και ανεπίδεκτη δικαστικής εκτίμησης και για το λόγο τούτο έπρεπε να απορριφθεί ως απαράδεκτη από το

πρωτοβάθμιο Δικαστήριο. Η εκκαλουμένη, που έκρινε ορισμένο το κονδύλιο αυτό και μετά ταύτα προχώρησε στην κατ' ουσίαν εκδίκασή του, επιδικάζοντας στον ενάγοντα ως αποζημίωση για την αιτία τούτη το ανωτέρω χρηματικό ποσό των 1.848,61 ευρώ, έσφαλε περί την ερμηνεία και εφαρμογή του νόμου, κατά τον βάσιμο περί τούτου άνω λόγο της έφεσης.

Κατά τη διάταξη του άρθρου 454 ΚΠολΔ, αν προσαγόμενο έγγραφο έχει συνταχθεί σε ξένη γλώσσα, αρκεί για το παραδεκτό της προσκομιδής του να υποβάλλεται και επικυρωμένη μετάφρασή αυτού (ΑΠ 360/2012 Αρμ 2013, 83). Η μετάφραση του εγγράφου πρέπει ειδικότερα να είναι επικυρωμένη από το Υπουργείο Εξωτερικών ή άλλο αρμόδιο κατά νόμο πρόσωπο ή από την πρεσβεία ή το προξενείο της Ελλάδας στη χώρα, στην περιοχή της οποίας έχει συνταχθεί το έγγραφο ή από την πρεσβεία στην Ελλάδα ή το προξενείο της ίδιας χώρας. Δικαίωμα μετάφρασης ξενόγλωσσων εγγράφων αναγνωρίζεται, από το άρθρο 53 Ν. 3026/1954, και στους δικηγόρους. Σύμφωνα με αυτό «μεταφράσεις των εν τη ξένη γλώσσα συντεταγμένων εγγράφων, γενόμεναι υπό δικηγόρων, λαμβάνονται υποχρεωτικώς υπ' όψη, εφ' όσον συνοδεύονται υπό του μεταφρασθέντος εγγράφου, φέροντος επ' αυτού χρονολογημένην και ενυπόγραφον του μεταφράσαντος δικηγόρου βεβαίωσιν ότι η μετάφρασις αφορά αυτό τούτο το έγγραφον. Αι μεταφράσεις ισχύουν ως αντίγραφα κατά το άρθρο 52». Κατά τη γραμματική ερμηνεία της διάταξης για να ληφθεί υπόψη μετάφραση εγγράφου από δικηγόρο πρέπει να συνοδεύεται από το έγγραφο που μεταφράσθηκε, το οποίο και να φέρει χρονολογημένη και ενυπόγραφη βεβαίωση του ίδιου δικηγόρου ότι η μετάφραση αφορά αυτό τούτο το έγγραφο (ΑΠ 1464/1985 ΝοΒ 34,193). Στην ειδική διαδικασία, ωστόσο, των διαφορών για ζημίες από αυτοκίνητο (άρθρο 681Α Κ.Πολ.Δ.) λαμβάνονται υπόψη και ξενόγλωσσα έγγραφα μη συνοδευόμενα από επίσημη μετάφρασή τους στην ελληνική, αφού κατά τη διαδικασία αυτή λαμβάνονται υπόψη και αποδεικτικά μέσα που δεν πληρούν τους όρους του νόμου (άρθρα 671 §1 εδ. α' και 681Α Κ.Πολ.Δ.; ΑΠ 1267/2010, ΕλλΔνη 2011 [52], 432, 489, ΑΠ 1511/2009, ΕΠολΔ 2010 [Γ], 740, με σημείωμα Π. Γιαννόπουλου). Με τον τρίτο λόγο της έφεσης και το πρώτο σκέλος αυτού οι εκκαλούσες παραπονούνται ότι η εκκαλουμένη παρά το νόμο έλαβε υπόψη της, ως αποδεικτικά στοιχεία της συγγενικής σχέσης των εναγόντων με τον θανόντα, έγγραφα συντεταγμένα στην αλβανική γλώσσα και μη δεόντως μεταφρασμένα στην ελληνική, αφού το μεν πρώτο από αυτά (πιστοποιητικό, χωρίς ειδικότερο προσδιορισμό του περιεχομένου του) φέρει μετάφραση στην ελληνική από συμβολαιογράφο, τα δε λοιπά δύο (πιστοποιητικά οικογενειακής κατάστασης) είναι

επικυρωμένα και μεταφρασμένα από τον δικηγόρο Αριστομένη Τζεβελέκο, τη μεταφραστική ικανότητα του οποίου δεν ερεύνησε. Αβάσιμος κατά νόμο και απορριπτέος κρίνεται ο λόγος τούτος της έφεσης, καθώς, και στην υποθετική ακόμη περίπτωση που τα ανωτέρω προσκομισθέντα έγγραφα δεν φέρουν πράγματι επίσημη μετάφραση στην ελληνική, δεόντως κυρωμένη από αρμόδιο κατά νόμο πρόσωπο, είχε την ευχέρεια το πρωτόδικο Δικαστήριο να τα λάβει υπόψη και να τα συνεκτιμήσει με το προσκομισθέν υπόλοιπο αποδεικτικό υλικό. Ο ίδιος λόγος της έφεσης, κατά το σκέλος του με το οποίο βάλλεται η εκκαλουμένη για λήψη υπόψη των ως άνω αποδεικτικών στοιχείων χωρίς τη νόμιμη επίκλησή τους από τους ενάγοντες και νυν εφεσιβλήτους είναι απορριπτέος ως αβάσιμος στην ουσία του, καθόσον, όπως προκύπτει από το περιεχόμενο των από 30.9.2010 πρωτόδικων εγγράφων προτάσεων των τελευταίων, έγινε νόμιμη επίκληση κατά την προσκομιδή τους στο πρωτοβάθμιο Δικαστήριο. Από την ένορκη κατάθεση της μάρτυρος των εναγόντων που εξετάστηκε στο ακροατήριο του πρωτοβαθμίου Δικαστηρίου και περιέχεται στα ταυτάριθμα με την εκκαλουμένη πρακτικά (οι λοιποί διάδικοι δεν εξέτασαν μάρτυρες), τη με επίκληση προσκομιζόμενη με αριθ. .../29.9.2010 ένορκη βεβαίωση του μάρτυρος των εναγόντων ..., που δόθηκε ενώπιον της συμβολαιογράφου Χανίων Διονυσίας Πρίνου, μετά από νομότυπη και εμπρόθεσμη κλήτευση των εναγόμενων εικοσιτέσσερις τουλάχιστον ώρες πριν από τη βεβαίωση (άρθρα if81A, 671 παρ. 1 Κ.Πολ.Δ.) (βλ. Την9.2010 έκθεση επίδοσης της δικαστικής είτιμελήτριας στο Πρωτοδικείο Χανίων Μαρίας Καζαντζάκη και την ...22.9.2010 έκθεση επίδοσης του δικαστικού επιμελητή στο Πρωτοδικείο Αθήνας Απόστολου Μωρόπουλου), την επίσης παραδεκτά προσκομιζόμενη το πρώτον ενώπιον του Δικαστηρίου τούτου -καθώς δεν προέκυψε πρόθεση στρεψοδικίας ή βαριά αμέλεια (Κ.Πολ.Δ. 529), παρά τα αντίθετα από τις εκκαλούσες υποστηριζόμενα- με αριθ. .../4.2.2013 ένορκη βεβαίωση, ενώπιον του Ειρηνοδίκη Χανίων, των μαρτύρων των εναγόντων ... και ..., η οποία δόθηκε ομοίως μετά προηγούμενη, προ είκοσι τεσσάρων τουλάχιστον ωρών κλήτευση των εκκαλουσών (βλ. την αριθ.1.2013 έκθεση επίδοσης της δικαστικής επιμελήτριας στο Πρωτοδικείο Ρεθύμνου Ευαγγελίας Ανδρεαδάκη προς τον δικηγόρο Χαρίλαο Καλαϊτζάκη και την αριθ. ...1.1.2013 έκθεση επίδοσης του δικαστικού επιμελητή στο Πρωτοδικείο Χανίων Γεωργίου Τσαλδαράκη προς τη δικηγόρο Χανίων Δέσποινα Δεσποτάκη, ως αντικλήτους κατά το νόμο -Κ.Πολ.Δ. 143- των εκκαλουσών) και η οποία δεν πάσχει ακυρότητας κατά τον τύπο, όπως αβασίμως επίσης οι εκκαλούσες ισχυρίζονται, καθόσον τηρήθηκε η προβλεπόμενη από τη διάταξη του άρθρου 408 Κ.Πολ.Δ, διαδικασία κατά

την ορκοδοσία των μαρτύρων αυτών, αφού δεν προκύπτει ότι πριν την όρκισή τους δεν ερωτήθηκαν για τον τύπο του όρκου που επιθυμούν να δώσουν (παρ. 1 άνω άρθρου), από όλα ανεξαιρέτως τα έγγραφα που με επίκληση νόμιμα προσκομίζουν οι διάδικοι, όσα δε από αυτά είναι ξενόγλωσσα συνοδευόμενα από επίσημη μετάφρασή τους στην ελληνική, μερικά των οποίων μνημονεύονται παρακάτω, δίχως κάποιο από αυτά να παραλειφθεί για την κατ' ουσίαν διάγνωση της διαφοράς, τα οποία λαμβάνονται υπόψη, είτε προς άμεση απόδειξη, είτε προς συναγωγή δικαστικών τεκμηρίων, μεταξύ των οποίων ίδια και οι ένορκες καταθέσεις μαρτύρων στα πλαίσια της ποινικής διαδικασίας (προανάκρισης) που διενεργήθηκε για το τροχαίο συμβάν (ΑΠ 58/1993 ΕΛΛΔνη 36 σελ. 628, ΑΠ 796/1983 ΕΛΛΔνη 1983 σελ. 1398, ΕφΛαμ 22/2010 ΕΠΙΔΙΚΙΑ 2011 σελ. 47, ΕφΘεσ. 2834/2001 Αρμ. 2002 σελ. 372), αλλά και τα εν γένει έγγραφα (σχεδιάγραμμα, έκθεση αυτοψίας κ.λ.π.) της ποινικής δικογραφίας που σχηματίστηκε και η από 7.8.2007 έκθεση πραγματογνωμοσύνης των ορισθέντων από το Τμήμα Τροχαίας Χανίων πραγματογνωμόνων ... και ..., καθώς και οι φωτογραφίες των εμπλακέντων στο ατύχημα οχημάτων και του τόπου του ατυχήματος (άρθρα 444 παρ. 1γ', 448 παρ. 2 και 457 παρ. 4 Κ.Πολ.Δ..) τέλος δε από τα διδάγματα της κοινής πείρας που λαμβάνει και αυτεπαγγέλτως υπόψη το Δικαστήριο και χωρίς απόδειξη (Κ.Πολ.Δ. 336 παρ. 4), αποδείχθηκαν τα ακόλουθα: Στις 21.7.2007 και περί ώρα 13.10' ο ..., βουλγαρικής ιθαγένειας, ο οποίος οδηγούσε το με αριθ. Κυκλοφορίας ... ΙΧ φορτηγό αυτοκίνητο, μεγίστου επιτρεπόμενου βάρους 8.000 χιλιογρ., ιδιοκτησίας της εταιρίας με την επωνυμία «... Α.Ε.», με συνεπιβάτη τον ..., εκινείτο με ταχύτητα 53 χιλιομέτρων ανά ώρα επί της εθνικής οδού Χανίων - Αερολιμένα, με κατεύθυνση προς Αερολιμένα, και βρισκόταν στο 7° χιλιόμετρο της οδού αυτής, στη συμβολή της με την οδό Ακρωτηρίου. Η εθνική οδός στη σημείο εκείνο είναι διπλής κατεύθυνσης, με μία λωρίδα κυκλοφορίας ανά κατεύθυνση. Οι δύο κατευθύνσεις κυκλοφορίας ορίζονται με διπλή συνεχόμενη διαχωριστική γραμμή. Το πλάτος του οδοστρώματος είναι 7,30 μέτρα και ορίζεται με την οδό Ακρωτηρίου με διαχωριστική νησίδα. Η οδός Ακρωτηρίου είναι και αυτή διπλής κατεύθυνσης, με μία λωρίδα κυκλοφορίας ανά κατεύθυνση και οι δύο κατευθύνσεις κυκλοφορίας ορίζονται με διπλή συνεχόμενη διαχωριστική γραμμή, ενώ συμβάλλεται πλάγια, σχεδόν παράλληλα και από τα δεξιά, σε σχέση με το ρεύμα πορείας προς Αερολιμένα, με την προαναφερθείσα εθνική οδό. Η προτεραιότητα της κίνησης των οχημάτων στο σημείο αυτό ρυθμίζεται με πινακίδα Ρ-2 (STOP), τοποθετημένη επί της εθνικής οδού Ακρωτηρίου, γεγονός που υποχρεώνει τους κινούμενους επί της οδού αυτής να διακόψουν την πορεία του οχήματος τους και να

παραχωρήσουν προτεραιότητα διέλευσης στα οχήματα που κινούνται επί της εθνικής οδού Χανίων - Αερολιμένα. Κατά τον ίδιο χρόνο, ο ..., γαλλικής υπηκοότητας, οδηγώντας το με αριθμό κυκλοφορίας ... ΙΧΕ αυτοκίνητο, ιδιοκτησίας της πρώτης εναγόμενης ομόρρυθμης εταιρίας με την επωνυμία «... Ο.Ε.» και ασφαλισμένο για την έναντι τρίτων αστική ευθύνη στη δεύτερη εναγόμενη ασφαλιστική εταιρία με την επωνυμία «...», εκινείτο στην εθνική οδό Ακρωτηρίου, με κατεύθυνση από Σούδα προς Αερολιμένα και με συνεπιβάτες τη σύζυγο και τα δύο τέκνα του. Όταν έφθασε στη συμβολή της ανωτέρω οδού με την Ε.Ο. Χανίων - Αερολιμένα, έχοντας πρόθεση να πραγματοποιήσει αριστερή στροφή 180 μοιρών, από τα δεξιά προς τα αριστερά σε σχέση με την πορεία του φορτηγού και αφού διασχίσει το ρεύμα της Ε.Ο. Χανίων - Αερολιμένα προς Αερολιμένα, να εισέλθει στο ρεύμα αυτής προς Χανιά, άρχισε απότομα και αιφνίδια να πραγματοποιεί ελιγμό, εισήλθε κάθετα στο ρεύμα της Ε.Ο. προς Αερολιμένα, χωρίς προηγουμένως να διακόψει την πορεία του, όπως όφειλε ενόψει της ρυθμιστικής πινακίδας STOP, για να παραχωρήσει προτεραιότητα στα οχήματα που εκινούντο σ' αυτό και χωρίς προηγουμένως να βεβαιωθεί ότι μπορούσε να το πράξει με ασφάλεια. Ο οδηγός του ΙΧΦ, που βρισκόταν τότε σε απόσταση 29 μέτρων προ της συμβολής, αντιληφθείς την αντικανονική και μη σύννομη κίνηση του οδηγού του ΙΧΕ, επιχείρησε άμεσα πέδηση του οχήματος του, όπως τούτο συνάγεται από τα μήκους 29 μέτρων ίχνη πεδήσεως που βρέθηκαν επί του οδοστρώματος, και αποφευκτικό ελιγμό προς τα αριστερά, προσπαθώντας να αποφύγει τη σύγκρουση, χωρίς όμως τελικά να το πετύχει, με αποτέλεσμα να επιπέσει με το εμπρόσθιο τμήμα του στην αριστερή πλευρά του ΙΧΕ αυτοκινήτου, το οποίο (ΙΧΕ) εκτράπηκε προς τα δεξιά και, μετά από περιστροφή, κατέληξε στο έρεισμα της εθνικής οδού Χανίων - Αερολιμένα, με μέτωπο προς Αερολιμένα, ενώ το ΙΧΦ διέσχισε διαγώνια το αντίθετο ρεύμα κυκλοφορίας, αφήνοντας ίχνη πλάγιας ολίσθησης επί του οδοστρώματος μήκους 8,5 μέτρων και ακολούθως ανετράπη προς τη δεξιά του πλευρά και, αφού διήνυσε απόσταση 14,7 μέτρων, κατέληξε στο έρεισμα της εθνικής οδού σε θέση διαγώνια, με μέτωπο προς τα Χανιά. Υπαίτιος της σύγκρουσης αυτής υπήρξε ο οδηγός του με αριθμό κυκλοφορίας ... ΙΧΕ αυτοκινήτου της πρώτης εναγομένης, ..., ο οποίος, από αμέλειά του, ήτοι από έλλειψη της προσοχής που όφειλε κατά τις περιστάσεις και μπορούσε να καταβάλει, κατά παράβαση των άρθρων 4 και 12 παρ. 1 ΚΟΚ, δεν οδηγούσε με σύνεση και με διαρκώς τεταμένη την προσοχή του και, προ της εισόδου του στη συμβολή της οδού Ακρωτηρίου με την εθνική οδό, δεν διέκοψε την πορεία του οχήματος του για να ελέγξει, ως όφειλε, την κίνηση των οχημάτων που εκινούντο σ' αυτή και

να παραχωρήσει προτεραιότητα στο φορτηγό αυτοκίνητο που οδηγούσε ο ..., καίτοι ήταν υποχρεωμένος να πράξει τούτο, αφού στο σημείο εκείνο υπήρχε ρυθμιστική της κυκλοφορίας πινακίδα STOP. Αντίθετα, εισήλθε απερίσκεπτα και αιφνίδια στην εθνική οδό Χανίων - Αερολιμένα και παρεμβλήθηκε στην πορεία του φορτηγού αυτοκινήτου, με αποτέλεσμα να συγκρουστεί με αυτό, η δε άνω παραβατική συμπεριφορά του συνετέλεσε αιτιωδώς στην πρόκληση του ενδίκου ατυχήματος. ανωτέρω συνάγονται ευχερώς από το σύνολο του προαναφερθέντος αποδεικτικού υλικού, από το οποίο αξίζει να επισημανθούν ειδικότερα η έκθεση αυτοψίας και το συνταχθέν από την Τροχαία Χανίων πρόχειρο σχεδιάγραμμα του τόπου του ατυχήματος, όπου καταγράφονται αναλυτικά οι συνθήκες υπό τις οποίες αυτό έλαβε χώρα, αλλά και η ληφθείσα κατά την ποινική διαδικασία από2007 ένορκη κατάθεση της συζύγου και συνεπιβάτη του οδηγού του ΙΧΕ αυτοκινήτου, ..., η οποία, μεταξύ άλλων, κατέθεσε ότι ο σύζυγός της «....έριξε μια γρήγορη ματιά...» και «πιθανότατα δεν είδε καθόλου το φορτηγό που ερχόταν από Χανιά,..», γεγονός που ενισχύει την κρίση ότι ο οδηγός του ΙΧΕ αυτοκινήτου, προ της εισόδου του στην εθνική οδό, δεν διέκοψε την πορεία του οχήματος του για να ελέγξει την κίνηση των οχημάτων στην τελευταία και να παραχωρήσει προτεραιότητα στο φορτηγό αυτοκίνητο που οδηγούσε ο Η κρίση τούτη του Δικαστηρίου ενισχύεται εξάλλου και από τις φωτογραφίες στις οποίες εμφανίζονται τα βλαβέντα μέρη των εμπλακέντων οχημάτων. Ειδικότερα, το με αριθ. Κυκλοφ. ... ΙΧΕ αυτοκίνητο (εργοστασίου κατασκευής FIAT PUNTO) υπέστη έντονη παραμόρφωση στην αριστερή του πλευρά (αριστερές θύρες, μεσαία κολώνα, μαρσιπέ, παραμόρφωση πίσω αριστερής ζάντας, πίσω αριστερού φτερού κλπ.), το δε ΙΧΦ αυτοκίνητο - ψυγείο (MERCEDES) υπέστη παραμόρφωση στον εμπρόσθιο ανεμορώρακα, ο οποίος έσπασε και αποκολλήθηκε κατά το συμβάν, παραμόρφωση στον εμπρόσθιο προφυλακτήρα και μάσκα, στο εμπρόσθιο αριστερό φλας, υπέστη θραύση δεξιού καθρέπτη, παραμόρφωση εμπρόσθιου αριστερού και εμπρόσθιου δεξιού φτερού, παραμόρφωση της πόρτας στη δεξιά πλευρά του θαλάμου και έφερε ίχνη τριβής στη δεξιά εμπρόσθια κολώνα και την πόρτα και σε ολόκληρο το μήκος του θαλάμου - καρότσας από τη δεξιά του πλευρά. Συνεπεία της προπεριγραφείσας σύγκρουσης, θανατώθηκαν, τόσο ο υπαίτιος οδηγός του ΙΧΕ αυτοκινήτου, όσο και ο συνεπιβάτης του ΙΧ φορτηγού αυτοκινήτου Ειδικότερα, ο τελευταίος, μετά τη σύγκρουση, και κατά την προς τα δεξιά ανατροπή του φορτηγού, εκτινάχθηκε από το ανοιχτό παράθυρο, καταπλακώθηκε από αυτό και εν συνεχεία συνεθλίβη μεταξύ του φορτηγού και του οδοστρώματος με ταυτόχρονη διάσυσρη του σώματός του, το

οποίο σχεδόν διαμελίστηκε (βλ. το από 5.12.2007 ιατροδικαστικό πρωτόκολλο του ιατροδικαστή Σ. Μπελιβάνη, την από 21.7.2007 ένορκη εξέταση του ... στα πλαίσια της προανάκρισης και το πρόχειρο σχεδιάγραμμα της Τροχαίας, όπου εμφανίζονται ίχνη αίματος κατά το μεγαλύτερο μέρος της πορείας της ανατροπής του ΙΧΦ από τον εγκλωβισμό του συνεπιβαίνοντος μεταξύ αυτού και του οδοστρώματος). Οι εκκαλούσες πρωτοδίκως προέβαλαν τον ισχυρισμό (ένσταση) περί συντρέχοντος πταίσματος κατά την πρόκληση του ενδίκου συμβάντος, α)τόσο του οδηγού του ΙΧΦ στο οποίο επέβαινε ο θανών, ..., και δη κατά ποσοστό 95%, αφού αυτός εκινείτο με ταχύτητα υπερβαίνουσα σημαντικά την ανώτατη επιτρεπόμενη στο σημείο εκείνο της οδού, των 40Χ/Ω και δεν κατείχε άδεια οδήγησης του οχήματος αυτού, β)όσο της ιδιοκτήτριας του φορτηγού εταιρίας «... Α.Ε», η οποία δεν είχε εφοδιάσει αυτό με ζώνες ασφαλείας, ως όφειλε κατά το νόμο, όσο, τέλος, γ)και του ιδίου του θανόντος, κατά ποσοστό 90%, ο οποίος δέχθηκε να επιβιβαστεί σ' αυτό, παρά το ότι δεν έφερε ζώνες ασφαλείας, συμπεριφορές που συνετέλεσαν αιτιωδώς στην πρόκληση του ατυχήματος και στο επελθόν άνω τραγικό αποτέλεσμα, ισχυρισμό που επαναφέρουν νόμιμα με τον τέταρτο λόγο της έφεσής τους. Επί του προκειμένου λεκτέον ότι το συντρέχον πταίσμα του οδηγού ενός από τα συγκρουσθέντα αυτοκίνητα δεν καταλογίζεται καταρχήν στον επιβάτη του αυτοκινήτου που θανατώθηκε, αν δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 2 του άρθρου 300 ΑΚ (Ολ.ΑΠ 13/2002, ΑΠ 159/2006, ΑΠ 1094/2004). Δηλαδή, ένα τέτοιο συντρέχον πταίσμα καταρχήν δεν επιτρέπεται να ληφθεί υπόψη, ως προσδιοριστικός παράγοντας για τον καθορισμό του ύψους της χρηματικής ικανοποίησης των μελών της οικογένειας του θανατωθέντος, εκτός εάν συντρέχει νόμιμος λόγος εφαρμογής της διάταξης της παραγρ. 2 του άρθρου 300 ΑΚ, σύμφωνα με την οποία η διάταξη αυτή εφαρμόζεται και για το πταίσμα των προσώπων, για τα οποία ευθύνεται εκείνος που ζημιώθηκε. Επομένως, για να καταλογισθεί στον θανόντα συνεπιβάτη του οχήματος το συντρέχον πταίσμα του οδηγού θα πρέπει να συντρέχει νόμιμη περίπτωση ευθύνης του συνεπιβάτη για το πταίσματούοδηγο ή όπως είναι η περίπτωση της ύπαρξης σχέσης πρόστησης μεταξύ του παθόντα- συνεπιβάτη-ιδιοκτήτη και του (συν)υπαίτιου οδηγού του αυτοκινήτου (αρθ. 922 ΑΚ), οπότε αυτό (πταίσμα) θα ληφθεί υπόψη, ως προσδιοριστικός παράγοντας για τον καθορισμό του ύψους της χρηματικής ικανοποίησης, λόγω ψυχικής οδύνης, των μελών της οικογένειας του θανόντα συνεπιβάτη (ΑΠ 4957\2012 ΕΠΙΔΙΚΙΑ 2012, 401). Βάσει των ανωτέρω ο ισχυρισμός τους κατά τα υπό στοιχεία α' και β' μέρη του, κρίνεται αβάσιμος κατά νομά και απορριπτέος, καθόσον οι εναγόμενες δεν επικαλούνται

νόμιμη περίπτωση ευθύνης του θανόντος για το ππαίσμα του οδηγού του ΙΧΦ ή του νομίμου εκπροσώπου της ιδιοκτήτριας αυτού εταιρίας, το οποίο να δύναται, γκι το λόγο τούτο, να καταλογιστεί σ' αυτόν. Ενόψει τούτων, και δεδομένου του ότι αντικείμενο έρευνας κατά την παρούσα δευτεροβάθμια δίκη είναι (κατά τα προαναφερόμενα) μόνο η αριθ. .../5.2.2008 άνω κύρια αγωγή των οικείων του ..., και δη ως προς, τους πρώτο έως και ένατη των εναγόντων, η ύπαρξη ή όχι συνυπαιτιότητας του οδηγού του ΙΧΦ, κατά την πρόκληση του ενδίκου συμβάντος, δεν θα ερευνηθεί. Νόμιμος, ωστόσο, κρίνεται ο ισχυρισμός τους αυτός κατά το υπό στοιχ. γ' άνω σκέλος του, αφού συνιστά νόμιμη ένσταση περί συντρέχοντος ππαίσματος του θανατωθέντος, στηριζόμενη στις διατάξεις των άρθρων 300, 330 εδ. β' και 914 ΑΚ, και πρέπει να ερευνηθεί και από ουσιαστική άποψη. Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 81 παρ. 17 του ΚΟΚ (ν. 2696/1999), «Τα επιβατηγό αυτοκίνητα οχήματα, ως και τα φορτηγά μέγιστου επιτρεπόμενου βάρους μέχρι και 3.500 χλγρ. επιβάλλεται να είναι εφοδιασμένα με ζώνες ασφαλείας στα μπροστινά καθίσματα. Τα επιβατηγό αυτοκίνητα οχήματα, που τέθηκαν το πρώτο σε κυκλοφορία στη χώρα μετά την 1η Ιανουάριου 1993 και που θα τεθούν από της ισχύος του παρόντος Κώδικα, επιβάλλεται να είναι εφοδιασμένα με ζώνες ασφαλείας και στα πίσω καθίσματα. Με απόφαση του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών καθορίζονται οι προδιαγραφές των ζωνών ασφαλείας. Με όμοια απόφαση μπορεί να επιβάλλεται η υποχρέωση εφοδιασμού και χρήσης ζωνών ασφαλείας και σε άλλες κατηγορίες οχημάτων, ως και στα πίσω καθίσματα των επιβατηγών αυτοκινήτων οχημάτων που ήδη κυκλοφορούν στη χώρα». Αρχικά συνεπώς υποχρέωση εφοδιασμού με ζώνες ασφαλείας των φορτηγών οχημάτων μέγιστου επιτρεπόμενου βάρους άνω των 3.500 χιλιογρ. δεν είχε επιβληθεί. Όμως, σε εφαρμογή του εδαφίου γ' της άνω παραγρ. 17 του άρθρου 81 του ΚΟΚ και σε συμμόρφωση προς την οδηγία 2005/40/ΕΚ, εκδόθηκε η ΥΑ (Υπουργική Απόφαση) 61841/4522/05/2006 (ΦΕΚ 851 τ. Β'), με την οποία επιβλήθηκε η υποχρέωση εφοδιασμού με ζώνες ασφαλείας και στα φορτηγά αυτοκίνητα της κατηγορίας Ν2, ήτοι τα έχοντα μέγιστη μάζα άνω των 3,5 και μέχρι τους 12 τόνους, στην οποία περιλαμβάνεται και το ΙΧΦ όχημα στο οποίο επέβαινε ο ανωτέρω θανών. Κατά το περιεχόμενο, ωστόσο, της ανωτέρω Υπουργικής Απόφασης η υποχρέωση αυτή αφορά σε όλα τα ΙΧΦ οχήτα που ταξινομούνται το πρώτον ως καινούργια από την 20.10.2007 και εντεύθεν (βλ. και προσκομιζόμενο με επίκληση με αριθ. Πρωτ. .../4.7.2007 έγγραφο της Διεύθυνσης Οδικής Ασφάλειας του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών), Το με αριθ. Κυκλοφορίας ... ΙΧΦ αυτοκίνητο στο οποίο

επέβαινε ο θανών ταξινομήθηκε το πρώτον την 21.2.1986 (ημερομηνία πρώτης άδειας κυκλοφορίας – βλ. προσκομιζόμενο με επίκληση αντίγραφο άδειας κυκλοφορίας του), άρα η τοποθέτηση ζωνών ασφαλείας σ' αυτό δεν ήταν από το νόμο επιβεβλημένη.

Βεβαίως, εάν παρά την έλλειψη υποχρέωσης από το νόμο, ήταν τούτο εφοδιασμένο με ζώνες ασφαλείας, όφειλαν οι επιβαίνοντες σ' αυτό να φέρουν ζώνες ασφαλείας. Αποδείχθηκε όμως, τόσο από τις καταθέσεις των μαρτύρων κατά την προανάκριση, όσο και από το περιεχόμενο της έκθεσης πραγματογνωμοσύνης των ... - ..., ότι το όχημα τούτο δεν έφερε ζώνες ασφαλείας, κατά συνέπεια, ο συνεπιβαίνων επ' αυτού, ...,δεν βαρύνεται με οποιαδήποτε αμέλεια για το επελθόν

τραγικό αποτέλεσμα. Τα ίδια δέχθηκε και το πρωτοβάθμιο Δικαστήριο, το οποίο με την εκκαλούμενη απόφασή του, αφενός μεν απέρριψε ως μη νόμιμη την ένσταση συνυπαιτιότητας κατά τα υπό στοιχ. α' και β' μέρη της, αφετέρου δε έκρινε ότι δεν βαρύνει τον ανωτέρω θανόντα συντρέχον πταίσμα, αναφορικά με την έκταση της ζημίας, επειδή δέχθηκε να επιβιβαστεί στο ΙΧΦ ενώ γνώριζε ότι αυτό δεν έφερε ζώνες ασφαλείας. Με την κρίση του αυτή ορθά εφάρμοσε το νόμο και σωστά τις αποδείξεις εκτίμησε και δεν έσφαλε. Γι αυτό, και ο τα αντίθετα υποστηρίζων προκείμενος λόγος της έφεσης των εναγόμενων, με τον οποίο οι τελευταίες παραπονούνται για την απόρριψη του ισχυρισμού τους αυτού, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Αποδείχθηκε, τέλος, ότι ο θανών, \..., αλβανός υπήκοος, ήταν τέκνο, από νόμιμο γάμο στην Αλβανία, των δύο πρώτων εναγόντων, αδελφός των τρίτου, τέταρτης, πέμπτης και έκτης από αυτούς και εγγονός των έβδομου, όγδοου και ένατης (βλ. τα προσκομιζόμενα με επίκληση πιστοποιητικά οικογενειακής κατάστασης α)με αριθ. .../30.7.2007 του Ληξιαρχείου του Δήμου ... και .../31.7.2007 του Ληξιαρχείου του Δήμου ...). Οι εναγόμενες αμφισβητούν τη συγγενική σχέση των εναγόντων με τον θανόντα συγγενή τους και ισχυρίζονται ότι θα έπρεπε η αγωγή να απορριφθεί ως ενεργητικά ανομιμοποίητη, πλην όμως δεν Επικαλούνται κάποιον συγκεκριμένο λόγο στον οποίο στηρίζουν τον ισχυρισμό τους αυτό πχ. Ακυρότητα ή ανυπαρξία γάμου κλπ.συνέπεια του οποίου δεν υφίσταται η επικαλούμενη συγγενική σχέση, η οποία,απεναντίας, προέκυψε με βεβαιότητα από τα προσκομισθέντα άνω πιστοποιητικά οικογενειακής κατάστασης.

Επομένως, ο προκείμενος ισχυρισμός τους κρίνεται αβάσιμος από ουσιαστική άποψη. Τα ίδια δέχθηκε και το πρωτόδικο Δικαστήριο, ορθά εκτιμώντας τις αποδείξεις που προσήχθησαν ενώπιόν του, και ο περί του αντιθέτου πέμπτος λόγος της έφεσης κρίνεται αβάσιμος και απορριπτέος. Ο ανωτέρω θανών ήταν κατά το χρόνο του θανάτου του ηλικίας 20 ετών και

είχε έρθει στην Ελλάδα προ τετραετίας μαζί με τον αδελφό του ..., τρίτο ενάγοντα, ως οικονομικός μετανάστης, και εργαζόταν σε διάφορες εργασίες. Προ πενθημέρου είχε αναλάβει εργασία στην επιχείρηση «... ΑΕ», που έχει ως αντικείμενο δραστηριότητας την εμπορία και διανομή κτηνοτροφικών προϊόντων (κρεάτων κλπ.). Μεταξύ αυτού και των εναγόντων -γονέων, αδελφών, παππούδων και γιαγιάς του- οι οποίοι ήταν μέλη της οικογένειάς του, κατά την έννοια του άρθρου 932 ΑΚ, που κατά τα ανωτέρω, έχει εφαρμογή εν προκειμένω, υπήρχαν έντονα και αμοιβαία αισθήματα αγάπης και στοργής, που ουδόλως αμβλύθηκαν από την απουσία του λόγω της οικονομικής μετανάστευσης. Ο αιφνίδιος, και υπό τραγικές συνθήκες, θάνατός του βύθισε σε βαρύτατο πένθος την οικογένειά του αυτή και τους προκάλεσε έντονα συναισθήματα πόνου και θλίψης, τα οποία είναι εξαιρετικά δύσκολο να εξαλειφθούν στο μέλλον, ενώ η απουσία του άφησε σε όλους ένα μεγάλο και δυσαναπλήρωτο κενό. Υπέστησαν, συνεπώς, ψυχική οδύνη, για την αποκατάσταση της οποίας πρέπει να τους επιδικασθεί χρηματική ικανοποίηση, το ύψος της οποίας, αφού ληφθούν υπόψη όλες οι προαναφερόμενες συνθήκες του ατυχήματος, η υπαιτιότητα του οδηγού του ΙΧΕ αυτοκινήτου, η έλλειψη υπαιτιότητας του θανόντος για την έκταση της βλάβης (του επελθόντος θανάτου του), το επελθόν άνω ζημιογόνο αποτέλεσμα (θάνατος), η ηλικία του θανόντος, η μέχρι το ατύχημα καλή κατάσταση της υγείας του, ο στενός εξ αίματος συγγενικός δεσμός τους με αυτόν και η, αναλόγως με την ως άνω συγγένεια έκαστου, ένταση και διάρκεια του ψυχικού του άλγους, η κοινωνική και οικονομική θέση και κατάσταση των διαδίκων μερών, οι οποίοι δεν προκύπτει ότι έχουν εισοδήματα ή περιουσία (κανένας τους δεν επικαλείται διάφορη κατάσταση), πλην της οικονομικής κατάστασης της δεύτερης εκκαλούσας – ασφαλιστικής εταιρίας, της οποίας η ευθύνη είναι μόνο εγγυητική (ΕφΛαμ 18/2011 ΤΝΠ Νόμος) και, τέλος, οι εν γένει, ως άνω, περιστάσεις όπως εκτιμώνται με βάση τους κανόνες της κοινής πείρας και λογικής (ΑΠ 433/2008, ΑΠ 195/2008 ΤΝΠ Νόμος, ΑΠ 132/2006 Αρμ. 2006, 757), πρέπει να οριστεί στα ακόλουθα ποσά: α) στους πρώτο και δεύτερη ενάγοντες (γονείς) στο ποσό των 40.000 ευρώ για τον καθένα, στους τρίτο, τέταρτη, πέμπτη και έκτη ενάγοντες στο ποσό των 25.000 ευρώ για τον καθένα και γ) στους έβδομο, όγδοο και ένατη από αυτούς σε 10.000 ευρώ για τον καθένα, σε όλα τα ανωτέρω ποσά μη συμπεριλαμβανομένου του ποσού των 45 ευρώ το οποίο έκαστος των εναγόντων επιφυλάχθηκε να διεκδικήσει ως χρηματική ικανοποίηση ενώπιον των ποινικών δικαστηρίων, ασκώντας πολιτική αγωγή. Τα ποσά αυτά είναι εύλογα (άρθρο 932 του ΑΚ), δηλαδή ανάλογα με τις ως άνω συγκεκριμένες περιστάσεις της ένδικης περίπτωσης, αλλά και σύμφωνα με

την αρχή της αναλογικότητας (άρθρ. 25 § 1 του Συντάγματος, 9 § 2 και 10 § 2 της ΕΣΔΑ), όπως η αρχή αυτή, χωρίς να έχει άμεση εφαρμογή στην προκειμένη περίπτωση, εξειδικεύεται με την πιο πάνω διάταξη του άρθρου 932 του ΑΚ για τον προσδιορισμό του ύψους της χρηματικής ικανοποίησης (βλ. ΟΛΑΠ 6/2009 ΤΝΠ Νόμος). Το πρωτοβάθμιο Δικαστήριο επιδίκασε για την ίδια αιτία, στους μεν πρώτο και δεύτερη των εναγόντων από 80.000 ευρώ στον καθένα, στους τρίτο, τέταρτη, πέμπτη και έκτη, από 40.000 ευρώ, στους δε έβδομο, όγδοο και ένατη το ποσό των 10.000 ευρώ στον καθένα. Κρίνοντας έτσι, ορθά μεν το νόμο εφάρμοσε και ορθά τις αποδείξεις εκτίμησε και αξιολόγησε, αναφορικά με τη χρηματική ικανοποίηση που επιδίκασε στους έβδομο, όγδοο και ένατη των εναγόντων, ο δε περί του αντιθέτου σχετικός έκτος λόγος της έφεσης, κατά το σκέλος με το οποίο οι εκκαλούσες παραπονούνται ότι το επιδικασθέν άνω ποσό, ενόψει των περιστάσεων, είναι υπερβολικό, κρίνεται αβάσιμος και απορριπτέος. Επιδικάζοντας όμως στους λοιπούς άνω ενάγοντες μεγαλύτερα της αναλογούσας στην εύλογη, για την αιτία τούτη, χρηματική ικανοποίηση, ποσά, εσφαλμένα το νόμο εφάρμοσε και εσφαλμένα τις αποδείξεις εκτίμησε, γι' αυτό και ο λόγος τούτος της έφεσης, κατά το μέρος του με το οποίο οι εκκαλούσες παραπονούνται για επιδίκαση υπέρογκης χρηματικής ικανοποίησης στους ανωτέρω, πρέπει να γίνει δεκτός ως βάσιμος κατ' ουσία. Μετά ταύτα, ο μοναδικός λόγος της αντέφεσης των εναγόντων, με τον οποίο αυτοί παραπονούνται ότι η εκκαλουμένη, κατ' εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή του νόμου και κατά πλημμελή των αποδείξεων αξιολόγηση, επιδίκασε σ' αυτούς, ως χρηματική

τους ικανοποίηση, τα προαναφερόμενα ποσά, ενώ αντιθέτως θα έπρεπε να είχε επιδικάσει το σύνολο του αιτηθέντος από τον καθένα, για την αιτίσ τούτη, χρηματικού ποσού, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος από ουσιαστική άποψη. Επομένως, η αγωγή πρέπει να γίνει κατά ένα μέρος δεκτή ως βάσιμη και κατ' ουσία, ως προς τους πρώτο έως και ένατη των εναγόντων, και να. υποχρεωθούν οι εναγόμενες να καταβάλουν, σε έκαστο των πρώτου και δεύτερης των εναγόντων το ποσό των 40.000 ευρώ, στους τρίτο, τέταρτη, πέμπτη και έκτη ενάγοντες το ποσό των 25.000 ευρώ στον καθένα και στους έβδομο, όγδοο και ένατη το ποσό 10.000 ευρώ στον καθένα, ως χρηματική τους ικανοποίηση, εις ολόκληρον εκάστη και με τους νόμιμους τόκους από της επιδόσεως της αγωγής και μέχρις εξοφλήσεως.

Κατ' ακολουθία των ανωτέρω, πρέπει η μεν ασκηθείσα δια των προτάσεων αντέφεση να απορριφθεί ως αβάσιμη από ουσιαστική άποψη, χωρίς να οριστούν δικαστικά έξοδα σε βάρος των αντεκκαλούντων - εναγόντων, γιατί οι καθ' ων η αντέφεση

(εναγόμενες - εκκαλούσες) δεν κατέθεσαν γι' αυτή (αντέφεση) χωριστές προτάσεις, ούτε και υποβλήθηκαν σε οποιαδήποτε άλλη δαπάνη για την απόκρουσή της, η δε έφεση να απορριφθεί στην ουσία της κατά το μέρος που στρέφεται κατά των έβδομου, όγδοου και ένατης των εναγόντων - εφεσιβλήτων. Κατά το μέρος της που στρέφεται κατά των πρώτου, δεύτερης, τρίτου, τέταρτης, πέμπτης και έκτης των εναγόντων - εφεσιβλήτων, πρέπει η έφεση να γίνει δεκτή ως βάσιμη, να εξαφανιστεί η εκκαλουμένη κατά το μέρος της αυτό, και, αφού κρατηθεί η υπόθεση από το παρόν Δικαστήριο προς κατ' ουσίαν έρευνα, να δικαστεί η αγωγή των άνω εναγόντων, να γίνει αυτή κατά ένα μέρος δεκτή ως βάσιμη και στην ουσία της και να υποχρεωθούν οι εναγόμενες να καταβάλουν, εις ολόκληρον έκαστη, στους ενάγοντες αυτούς, τα ανωτέρω ποσά, νομιμοτόκως. Τα δικαστικά έξοδα, του παρόντος βαθμού δικαιοδοσίας, όσον αφορά στους έβδομο, όγδοο και ένατη ενάγοντες - εφεσιβλήτους, και αμφοτέρων των βαθμών δικαιοδοσίας, όσον αφορά στους λοιπούς ενάγοντες, πρέπει να συμψηφιστούν εν όλω μεταξύ των διαδίκων, αφού η ερμηνεία των διατάξεων του νόμου που εφαρμόστηκαν ήταν ιδιαιτέρως δυσχερής, άποψη που ενισχύεται και από τη διακύμανση της νομολογίας στα νομικά θέματα που απασχόλησαν την παρούσα (Κ.Πολ.Δ. 179 περ. β').

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

ΘΕΩΡΕΙ ΜΗ ΑΣΚΗΘΕΙΣΑ την έφεση και κηρύσσει καταργημένη τη δίκη ως προς τη δέκατη εφεσίβλητη.

ΚΗΡΥΣΣΕΙ ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΗ τη συζήτηση της έφεσης ως προς τις ενδέκατη και δωδέκατη εφεσίβλητες.

ΔΙΑΤΑΣΣΕΙ την ένωση και συνεκδίκαση κατ' αντιμωλία των διαδίκων της έφεσης κατά το λοιπό της μέρος και της αντέφεσης κατά της 61/2011 οριστικής απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Χανίων, που εκδόθηκε κατά τη διαδικασία του άρθρου 681Α Κ.Πολ.Δ. αντιμωλία των διαδίκων.

ΔΕΧΕΤΑΙ τυπικά την αντέφεση και απορρίπτει αυτήν στην ουσία.

ΔΕΧΕΤΑΙ τυπικά την έφεση κατά των έβδομου, όγδοου και ένατης των εναγόντων - εφεσιβλήτων και απορρίπτει αυτήν στην ουσία.

ΣΥΜΨΗΦΙΖΕΙ μεταξύ των εκκαλουσών και των ως άνω εφεσιβλήτων τα δικαστικά έξοδα του παρόντος βαθμού δικαιοδοσίας.

ΔΕΧΕΤΑΙ τυπικά και από ουσιαστική άποψη την έφεση κατά

των πρώτου, δεύτερης, τρίτου, τέταρτης, πέμπτης και έκτης των εναγόντων - εφεσιβλήτων.

ΕΞΑΦΑΝΙΖΕΙ την εκκαλουμένη απόφαση κατά τις περι χρηματικής ικανοποίησης και εξόδων κηδείας (ποσού 1.848,61 ευρώ) διατάξεις της που αναφέρονται στους ανωτέρω ενάγοντες.

ΚΡΑΤΕΙ και δικάζει τη με αριθ, κατάθεσης 84/5.2,2008 αγωγή των πρώτου, δεύτερης, τρίτου, τέταρτης, πέμπτης και έκτης εναγόντων.

ΔΕΧΕΤΑΙ εν μέρει αυτήν.

ΥΠΟΧΡΕΩΝΕΙ τις εναγόμενες να καταβάλουν, ευθυνόμενες εις ολόκληρο, στον πρώτο ενάγοντα το ποσό των σαράντα χιλιάδων (40.000) ευρώ, στη δεύτερη ενάγουσα το ποσό των σαράντα χιλιάδων (40.000) ευρώ, στον τρίτο ενάγοντα το ποσό των είκοσι πέντε χιλιάδων (25.000) ευρώ, στην τέταρτη ενάγουσα το ποσό των είκοσι πέντε χιλιάδων (25.000) ευρώ, στην πέμπτη ενάγουσα το ποσό των είκοσι πέντε χιλιάδων (25.000) ευρώ και στην έκτη ενάγουσα το ποσό των είκοσι πέντε χιλιάδων (25.000) ευρώ και όλα τα ανωτέρω ποσά με τους νόμιμους τόκους από της επιδόσεως της αγωγής και μέχρις εξοφλήσεως.

ΣΥΜΨΗΦΙΖΕΙ μεταξύ των εκκαλουσών και των ως άνω εφεσιβλήτων τα δικαστικά έξοδα αμφοτέρων των βαθμών δικαιοδοσίας.

ΚΡΙΘΗΚΕ και αποφασίσθηκε στα Χανιά στις 10 Ιουνίου 2013 και δημοσιεύτηκε στο ακροατήριο του Δικαστηρίου σε έκτακτη δημόσια συνεδρίαση, απόντων των διαδίκων και των πληρεξουσίων δικηγόρων τους στις 26 ΙΟΥΝΙΟΥ 2013.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ